

Fan platformasi		
Fanning to‘liq nomi: Uglevodorodli gazlar fizikasi va kimyosi		
Fan kodi: UGFK2404	Fanga ajratil	davomiyligi: 1 semestr
Kafedra: Gazni qayta ishlash kimyoviy texnologiyasi		
Fan qaysi yo‘nalish talabalari uchun: Gazni chuqr qayta ishlash texnologiyasi		
Fan ma’ruza o‘qituvchisi: Ismailov Boburbek Maxmudjonovich		
Fanga ajratilgan umumiy soatlar: 120	Email: generalissimus2311@gmail.com	
Fan seminar mashg‘ulotlari o‘qituvchisi(lari): Ergashev Jasur		
Prerekvizitlar: Talabada neft va gazni qayta ishlash sohasiga nisbatan qiziqish bo‘lishi, uglevodorodli gazlar fizikasi va kimyosi fanlari bo‘yicha yetarli bilimga ega bo‘lishi lozim		
Fanning qisqacha bayoni: “Uglevodorodli gazlar fizikasi va kimyosi” fani mutaxassislik fan blokiga kiritilgan kurs hisoblanib, 3-kursda o‘qitilishi maqsadga muvofiq. Mazkur fan neft, gazkondensati va gazlarni kimyoviy tarkibi, ularning fizikaviy va kimyoviy xossalarini o‘rganish, neft, gaz kondensati va gazlarning kimyoviy tarkibiy qismilarini o‘zgarish mexanizmlarini o‘qitish bo‘yicha umumiy ma’lumotlar keltirilgan.		

Fanning maqsadi: Fanni o‘qitishdan maqsad – gazni qayta ishlashga tayyorlash, birlamchi qayta ishlash usullari va ikkilamchi qayta ishlash usullari texnologiyalarini o‘qitish bo‘yicha umumiy ma’lumotlar keltirilgan.

Fan yakunida talabalar quyidagi malaka va ko‘nikmalarga ega bo‘lishadi:

➤ gazni qayta ishlashga tayyorlash, tozalash, suvsizlantirish va tuzsizlantirish jaryaonlari, birlamchi qayta ishlash texnologiyasi, vakuum sharoitida haydash hamda turli mahsulot fraksiyalarini ajratish, shu bilan birga ikkilamchi qayta ishlash jarayonlari maqsadi va texnologiyalarini tushuntirib bera oladi;

➤ gazdan olinadigan mahsulotlar, ularning qo‘llanilish sohalari, sifatiga ta’sir ko‘rsatuvchi omillar, salbiy omillarni bartaraf etish, neft mahsulotlarini sifatini oshirish yo‘llarini qiyoslash, tahlil qila olish ko‘nikmalariga ega bo‘ladi;

Ma’ruza mashg‘ulotlari

Ma’ruza mashg‘ulotlari katta sig‘imli, multimedia qurilmalari bilan jihozlangan o‘quv auditoriyalarida olib boriladi.

Amaliyot mashg‘ulotlar

Amaliy mashg‘ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada har bir akademik guruuhga alohida o‘tiladi. Mashg‘ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o‘tiladi, “Keys-stadi” texnologiyasi ishlatiladi. Ko‘rgazmali materiallar va axborotlar multimedia qurilmalari yordamida uzatiladi.

Laboratoriya mashg‘ulotlar

Laboratoriya mashg‘ulotlari multimedia qurilmalari va laboratoriya jizohlari bilan jihozlangan auditoriyada har bir akademik guruuhga alohida o‘tiladi. Mashg‘ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o‘tiladi, “Keys-stadi” texnologiyasi ishlatiladi. Ko‘rgazmali materiallar va axborotlar multimedia qurilmalari yordamida uzatiladi.

Mustaqil ta’lim

Mustaqil o‘zlashtiriladigan mavzular bo‘yicha talabalar tomonidan taqdimotlar, guruh bilan ishlanmalar, mustaqil ishlar tayyorlanadi.

№	Fan mavzulari	Ma’ru za soatlar hajmi	Amaliy mashg‘ul ot soatlar hajmi	Laboratoriya mashg‘ul ot	Mustaqi l ta’lim soatlari
1	O‘zbekistonda gazni qayta ishlash texnologiyasining vujudga kelishi va rivojlanish tarixi.	2			
1.1	Tarkibiy qismi		2		
1.2	Laboratoriya ishlarini bajarishda ishlataladigan asboblar bo‘yicha umumiyl ko‘rsatmalar va kimyoviy laboratoriyalarda shlash texnika xavfsizligi qoidalari.			4	
2	Tabiiy gazlar va gazkondensatlarining kimyoviy tarkibi,	2			12
2.1	Gazlarini fizik-kimyoviy usullari			4	
3	Gaz va kondensatlarining fizik-kimyoviy xossalari	2			12
3.1	O‘rtacha qaynash harorati. Tavsiflovchi omil.		2		
4.	Gaz va kondensat tarkibini kimyoviy va fizik-kimyoviy usullar vordamida o‘rganish	2			12
4.1	Uglevodorodli gaz va suyuq mahsulotlarning zichligini			4	
5.	Neft tarkibidan yo‘ldosh gazlarni ajratib olish.	2			12
5.1	Zichlik. Molyar massa		2		
5.2	Uglevodorodli gaz va suyuq mahsulotlarning qovushqoqligini aniqlash			4	
6.	Tabiiy gazning nordon komponentlarining tarkibi va	2			12
7.1	Karl Fisher titri bo‘yicha namlikni aniqlash			4	
7.2	To‘yingan bug‘ bosimi. Kritik va keltirilgan parametrlar		2		
8.1	Gazlar bilan ishlash. Atsetilen olish			4	
9.1	Qovushqoqlik		2		
10.1	Gaz aralashmalarining fizik–kimyoviy xususiyatlarini		2		
Jami		12	12	24	72

Adabiyotlar

1. Turobjonov S.M., Mirxamitova D.X., Ziyadullaev O.E., Jo‘raev V.N. Neft gaz kimyosi va fizikasi. Toshkent. “Tafakkur gulshani” 2014 y. 265 b.
2. A.G.Azimov, R.X.Yuldashev, E.N.Yusupxodjayeva. Neft va gaz kimyosi. -T.: Fan va texnologiya, 2017. -332 bet

Qo‘srimcha adabiyotlar

3. O.Yu. Aripdjanov, Neftni qayta ishlash texnologiyasi. Toshkent, “Tafakkur qanoti”, 2018, 148 b.
4. Бардик Доналд Л., Леффлер Уилям Л. Нефтехимия. Москва. Издательство “Олимп Бизнес”. 2005 г.

Internet saytlari

6. www.gov.uz – O‘zbekiston Respublikasi Hukumat portalı.
7. www.lex.uz
8. www.neftpererabotka.com.ru
9. www.twirpx.com
10. www.organicheskayahimiya.ru
11. www.ximia-nefti.ru

Kontakt soatlari*: mustaqil ta’lim topshiriqlarini bajarish, ularni taqdim etish, zarur ma’lumotlar va turli materiallar bo‘yicha savollarga quyidagi grafik asosida o‘qituvchiga murijaat qilishingiz mumkin:

№	Kun	Vaqt	Xona
----------	------------	-------------	-------------

1.	Dushanba	10.00 – 12.00	309
2.	Seshanba	10.00 – 12.00	309